

Vroenenbosstraat, Dworp, gemeente Beersel

Programma van Maatregelen

Auteur:

A. Schoups (veldwerkleider)

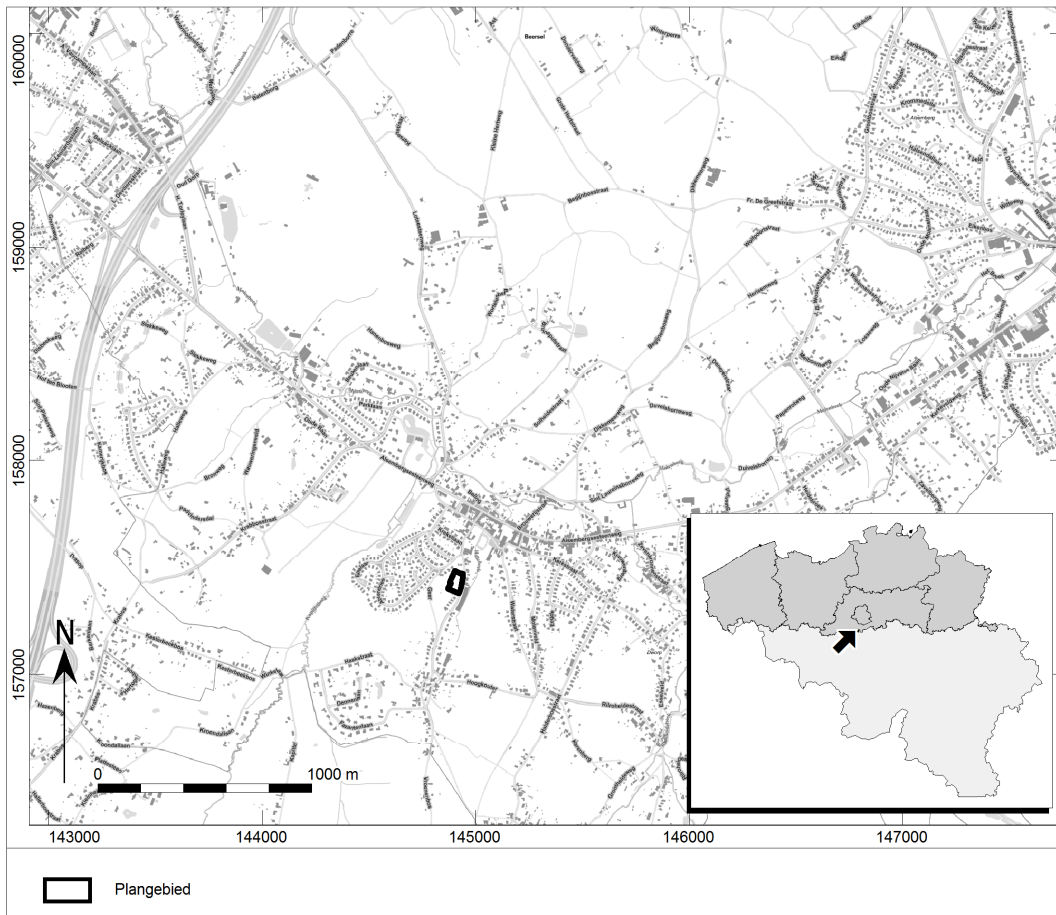
Autorisatie:

J.A.G. van Rooij (OE/ERK/Archeoloog/2017/00169)

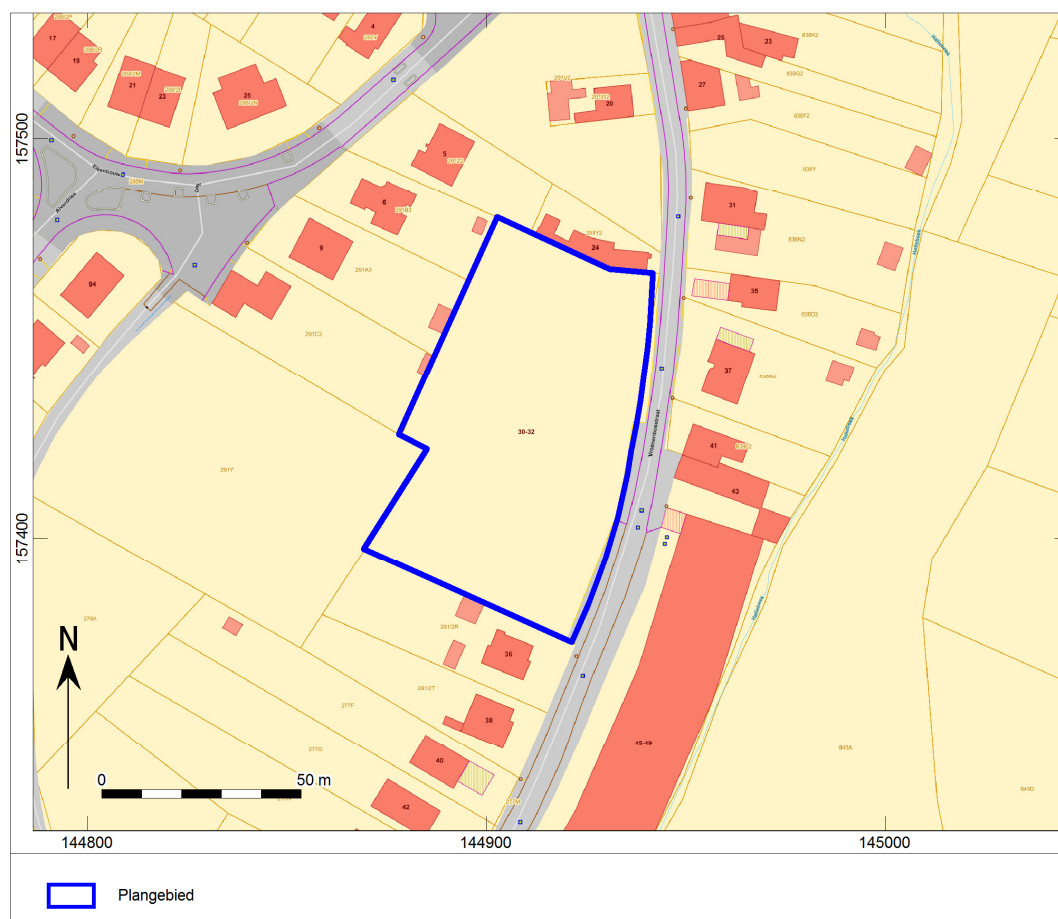
1 Inleiding

In opdracht heeft Vlaams Erfgoed Centrum in mei 2017 een archeologienota opgesteld naar de archeologische waarde van de locatie Vroenenbosstraat te Dworp in de gemeente Beersel (afb. 1 en 2). De archeologienota bestaat uit een bureauonderzoek en is uitgevoerd naar aanleiding van de voorgenomen verkavelingwerken in functie van woningbouw.

Op basis van het bureauonderzoek worden er geen archeologische resten verwacht binnen het plangebied.

Afb. 1. Locatiekaart van het plangebied.

Afb. 2. Aanduiding van het uit te voeren archeologisch onderzoek op het plan van de bestaande toestand op het terrein.

2 Het vooronderzoek zonder of met ingreep in de bodem

2.1 Het uitgevoerde vooronderzoek

Er werd enkel een bureauonderzoek uitgevoerd. Uit de aardwetenschappelijke gegevens blijkt dat het plangebied in het loessgebied gelegen is. De loesslaag dateert uit het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen), waardoor in potentie archeologische resten vanaf het Laat-Paleolithicum kunnen voorkomen. Resten uit het Paleolithicum en het Mesolithicum manifesteren zich als een spreiding van vondsten zonder sporenniveau. Eventuele resten vanaf het Neolithicum tot de Middeleeuwen manifesteren zich in een sporenniveau.

De aanwezigheid van de Molenbeek op ongeveer 300m ten noorden van het plangebied en de Hallebeek op ongeveer 40m ten oosten van het plangebied vergroten mogelijk de kans op Steentijdresten. Aangezien de ouderdom van deze rivieren echter niet gekend is, kan dit niet met zekerheid gesteld worden. De ligging van het plangebied op een helling verkleint de kans op Steentijd resten dan weer. Vermoedelijk was het lager gelegen rivierdal, namelijk, veel interessanter voor bewoning tijdens de Steentijd. Archeologische resten uit het Laat-Paleolithicum en het Mesolithicum bevinden zich aan het oorspronkelijke maaiveld en manifesteren zich in de vorm van vuursteen en houtskool concentraties.

In het oosten van het plangebied is er sprake van een profiellose bodem. Het loesspakket werd hier afgedekt door fluviatiele afzettingen. Verder zouden de bodemprofielen binnen het plangebied door menselijke ingrepen gewijzigd zijn geweest. Ten westen van het plangebied komt een droge leembodem met textuur B horizont voor. Indien de bodemprofielen niet gewijzigd zouden zijn binnen het plangebied, komt er dus vermoedelijk een textuur B horizont voor. Een eventueel sporenniveau is dan het beste zichtbaar vanaf de mogelijk aanwezige B horizont. De vondst van twee afvalkuilen met Vroeg-Romeins materiaal, op ongeveer 610m van het plangebied, doet de kans om mogelijk Romeinse resten binnen het plangebied aan te treffen, stijgen.

De verwachting van resten uit de Middeleeuwen en de Nieuwe Tijd wordt gering ingeschat. Uit het historisch kaartmateriaal blijkt namelijk dat het gebied niet bebouwd was.

Momenteel ligt het terrein braak, maar voordien was het volledig ingenomen door een fabrieksgebouw. Van de luchtfoto's kan afgeleid worden dat dit gebouw tussen 2005 en 2008 afgebroken werd. Het is niet geweten hoe diep de bodemverstoring reikt, maar vermoedelijk kan er uitgegaan worden van een minimumverstoring van 0,8m –mv. Op de hoogtekaart is zichtbaar dat het terrein van zuid naar noord daalt. In het noordelijke en het oostelijke deel is sprake van een plots niveauverschil. Het lijkt erop dat het terrein aangepast werd aan de niveaus van de percelen ten westen van het plangebied en aan de weg ten oosten van het plangebied. Van de hoogtekaart kan afgeleid worden dat het gebied minstens 4m werd afgegraven. Onder andere de Vandermaelenkaart bevestigt dit. Op deze kaart is namelijk zichtbaar dat het gebied van nature uit geleidelijk daalt. De plotse dalingen binnen het plangebied zijn dus het gevolg van een menselijk ingreep.

2.2 Aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed

Het doel van de geplande werken is om twaalf nieuwe loten te creëren. Het plangebied zal verstoord worden als gevolg van de fundering- en bouwwerken, maar ook door de aanleg van ondergrondse infrastructuur, zoals kabels en leidingen. Vermoedelijk worden er geen kelders aangelegd onder de woningen, maar dit is momenteel nog niet zeker. Hierdoor kan er enkel uitgegaan worden van een minimumverstoring van 0,8m –mv. Aangezien het plangebied op een helling gelegen is, dient het terrein per gebouwengroep genivelleerd te worden. Op welke hoogtes de verschillende niveaus komen te liggen en de bodemverstoring dat dit tot gevolg zal hebben is nog niet gekend.

Op basis van de hoogtekaart en de historische kaarten kan bepaald worden dat het terrein minstens 4m afgegraven werd. Het archeologische vlak werd hierdoor reeds vergraven. Op basis van de geologische boringen, in de omgeving van het plangebied, kan namelijk bepaald worden dat de afgravingen tot in het leempakket of zelfs de tertiaire bodem gegaan zijn. Hierdoor worden geen in situ archeologische resten meer verwacht binnen het plangebied.

Op basis van het bureauonderzoek is gebleken dat er mogelijk resten vanaf het Laat-Paleolithicum aanwezig kunnen zijn binnen het plangebied. Door eerdere afgravingen van het plangebied kan echter gesteld worden dat eventueel aanwezige archeologische resten en sporen reeds vergraven werden.

3 Advies op basis van de resultaten

Op basis van deze gegevens wordt door het Vlaams Erfgoed Centrum geen verder onderzoek geadviseerd. De geplande werkzaamheden vormen geen bedreiging voor het bodemarchief. Er hoeft geen programma van maatregelen te worden opgesteld.

Ondanks het advies tot vrijgeven van het terrein, blijven de bepalingen voor het melden van toevalsvondsten van kracht, conform artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet. De civieltechnisch uitvoerder is verplicht eventuele toevalsvondsten binnen drie dagen na ontdekking te melden bij Onroerend Erfgoed.